

(א) פסחים מהל' (ג) ג' ע"ג
מוס' לעיל ק"ג. ד"ה וזת
המחשבה (ד) ז"ב ל"ה
(ה) שבתות מו: ז"ב נ"ב
(ו) ג'בנדי נמנר רש"ש

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כל קל בו וכו'
חייב שתיים: (ב) ה"ב
ד"ה ותנא וכו' אבל לא
שלא לתיב: (ג) ד"ה והא
וכי דמטעם: (ד) ב"ב
ניגול להשאל לאורו שם
כ"ד:

גליון הש"ס

ת"ה הוא רבא ומימי
למ"ד בתי"ע ע"ל דף ג ע"א
ת"ה זה:

מוסף רש"י

בשעה שאינו בקום
אכול צלי. דלן לו יומר
אכלת לך (מנעור יום)
אינו דין שיטע בללו לא
תאכל נא (פסחים מהל'
דאכלי חושלא. שיעור
קולפים, שנכנסו צדקה ודאו
אותה תבואה השטותה עם
לשמה, וק"ל שן מועדת
היא לעולם וכו' היא צדקה
היחזק מוק שלם משלמת ואין
עדים מעידין מה אכלו,
מעט או רב, וענין צנל
השדה כי הרבה אכלו יומר
ממדי דמיהן של עוים הללו
(דב"ב ב"ב ז' ד). וכו'
למען עד כדי דמיהן.
של עוים, מ"ט מינו דיוכל
לומר בעל השדה לקוחין
הן נדי, דהא תפיס צבו
ומהימן, כי קאמר נמי
ק' וכן ק"ל מהימן.
וק"ל האי מהימן בשבועה,
אכל נטפי ממדי דמיהן
ליכא מינו לא מהימן
אלא נעדים (שם). וזכי
דסרבלא. מספריה של
סוקי נגדים (שבועות הו').
ומתאפקינהו רבא מימיה,
מיתמי. שהיה המועב
עדים שהן שלו ואמר
שהשאלם לאצי התומים,
ומתאפקינהו רבא מימיה,
ש"מ דסבירא ליה אי הוה
אבוהון קאמן ואמר לקוחין
הן צדי אינו נאמן בשבועה,
דאי מהימן און ריחין
טענין שביל יתמי אביהם
לקחם ממך, ודוקא ספרי
דאגתא, שאין דאם עשוי
לנודד בהם מדרי, אבל שאר
ספריה און עשויין להשאל
ולהשכיר, לפי שמתקלקלן.
כמו ששנינו (ב"מ כט):
בנומא ספריה לא ילמד את
לכתמה ולא יקרא אתה
עמו, ויכול לומר לקוחין הן
צדי ואין צריך לכתוב שער
מכירה אלל לרווחא דמילתא
שלא יטרך לשבע, וכן
קולתו מוכיחא הני (שם).
הדרן עלך המקביל

יטירא הוא. ללא משום שאר דברים וכיון דיתירא הוא ללא
וכתביה קמתא שדייה נמי אריחים ורכב שאין לך להוסיאם
ממשמע כי נפש הוא חובל על כרחך. אבל הכא כי אס עלי אס
לאו לאוהרה אתא לאוסופי לאו יטירא אלל דתניא ומ"מ נא

ומצול משמע ביה שאינו עובר בנא
ומצול ביום אלל בלילה: ה"ג תניא
קווסיה דרב יהודה חבל זוג וכו'
ותניא אידך וכו'. ולא גרסינן תניא
אידך דמתרויהו ומתני' מתוך סיעתא
ולא מחדא מינייהו דאי משום
דקתני חייב ז' ולא ג' הא אפילו
רב הונא מודה דמיהא תימי הא
הני לא כתיבי ומכי נפש הוא חובל
הוא דנפקי דלכל חד קאי כי נפש
אלל מתרויהו ומתני' מיתוקמא
סיעתא לרב יהודה: חבל זוג של
ספריים. מספריים של ספריים והן של
פרקים וכל חד כלי צאפי נפשיה
ועושין המלאכה זין שניהם כריחים
ורכב: חייב ששים. משום כי נפש
על כל אחד אע"פ ששניהן זריכין
למלאכה אחת. וכן נמד של פרות
חבל ז' פרות חורשות עם למדן
דמינו נמי כלי אוכל נפש ונראה
בעיני שהעול שלהן של פרקים הוה:
ותניא אידך. דילין להו מריחים ורכב
דליתקוש שאר דברים לריחים ורכב
נחד קרא מה ריחים ורכב וכו':
וחייב על זה בעצמו ועל זה בעצמו.
שהרי פירשן הכתוב לצרר אזהרה
לכל אחד לעצמו: אף על כן וכו'.
ומדילין להו מריחים ורכב ש"מ
בריחים ורכב חייב נמי שמים קאמר
ולא שלם שהיינו כרב יהודה. וא"ת
מתני' קמיתתא למאי אייתיה ה"ג
שמעני' לה מצברייתא אי מצברייתא
חייב על זה בעצמו ועל זה בעצמו
קאמר דלא אולינן צתר מלאכה אלל
צתר כלים ולעולם שלם מלקיות אחת
משום רכב ואחת משום ריחים ואחת
משום כי נפש דקאי אתרויהו ולהכי
אשמעינן קמיתתא דקתני צה צדדיא
חייב (ה) שנים: סנינא דאשכנתא.
של בית המטבחים שמקצבים צו צר:
וחא קום צדינא. תבועה לדין על

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים
ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא
הוא דמבעי ליה לכדתניא (ב) בשעה שישנו
בקום אכול צלי ישנו יבבל תאכל נא בשעה
שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא
תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספריים
וצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה
בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך
חבל זוג של ספריים וצמד של פרות יכול לא
יהא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים
ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים
ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו
ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני
כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על
זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא
גברא דחבל סנינא דאשכנתא מחבריה
אתא לקמיה דאביי ז"ל ויל אהדריה דהוי ליה
כלי שעושים בו אוכל נפש ותא קום בדינא
עלה רבא אמר דלא צריך למיקם בדינא עלה
ויכול למעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה
ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי
חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס
להו קא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל
יכול למעון עד כדי דמיהן ה"התם לאו מירי
דעברא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי
דעביד לאושולי ולאוגורי הוא דשלח רב
הונא בר אבין ידברים העשוין להשאיל
ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן
ורבא לית ליה האי סברא (ז) והא רבא יאפיק
זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא מיתמי
בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר אמר
לך רבא ה"האי נמי כיון דמייפגמא קפדי
אינשי ולא מושלי:

הדרן עלך המקביל

אפילו בריחים ורכב אלל אחת ע"כ נראה לר"י דגרס תניא אידך
בלל וי"ו וכן גרס ר"ח:
ב"רים שעושין בהם אוב"ש נראה לר"י דוקא כלים אלל
אוכלים עממן מותר לחבול:
והא רבא אפיק זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא בו'. ומינה דהכא
משמע (א) מטעם דעשוין להשאל ולהשכיר לחוד
אינו נאמן לומר לקוחין הן צדי וצפרק כל הנשבעים (שבועות דף טז):
גבי ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין הן אינו נאמן
קאמר ולא אמרן אלל בצעל הציט שאינו עשוי למכור כליו וכלים שאין
דיכין להטמין וצאיניש דלא נניע אבל ליכא כל הני נאמן ולא
אמרן אלל צדברים העשוין להשאל ולהשכיר משמע אפילו
צדברים העשוין להשאל ולהשכיר צעי כל הני ונראה לר"ת
כגרסת הספריים שינים וכן ר"ח ובכולו לא אמרן אלל צדברים
שאין עשוין להשאל ולהשכיר אבל עשוין און נאמן אפילו ליכא
אמרן אלל צדברים העשוין להשאל ולהשכיר כדלמנר צכתובות (דף ג).

הדרן עלך המקביל

חזא מכל הני וא"ת דהכא משמע דספריים עשוין להשאל ולהשכיר אפילו ספרא דאגדתא כל שכן שאר ספריים כדלמנר צכתובות (דף ג).
ודקתו עומדת לעד זה הכותב ספריים ומשאלין לאחרים וקשה דתמן צהגול צתרא (צ"ק דף קד: ושם) המכיר כליו וספריו ציד אחר
אס יא לא שם גניבה צעיר ישבע כמה נתן ויעול ואס לאו כל הימנו שאני אומר מכרס לאחר ולקחס זה הימנו ואמאי יהיה נאמן
זה לומר נגנזי לי צמוג דאי צעי אמר השאלתיו לך ואף על גב דקאמר צפרק כל הנשבעין דאחזקי אינשי בגנזי לא מחזקינן ואין
נאמן לומר גנזים צמוג דאי צעי אמר שאלים היינו דלמנר נגנז לי אבל היכא דלמנר גנז אחר נגנז לי ומכרס לך לאו
היינו אחזקי אינשי בגנזי דהא כמה גנזי איכא צשוקא ונראה לרבינו תס דהתם איירי במכירים שאין צעל הספריים רגיל להשאל
(ח) אותן שהם צדו ולמורי ה"ר דודי נראה לתרן דמנו להוסיאם לא אחזקינן * ומינה למ"ד צחוקת הצמים (צ"ב דף מד) דלמנר מגו להוסיאם
צ"ל כפירוש ר"ת וא"כ אפילו לא יא לא שם גניבה צעיר נאמן לומר גנזים היכא דמאי למימר השאלתים לך:

המקביל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קטז.

לרצא אין לוקין אחי ומצול צחמי טצריא מדקאמר אלל כי אס
צלי אס למאי אתא וכ"ש לאציי דלמנר אין לוקין על לאו שצכללות
ומוקי כי אס צלי אס לכדתניא ומכאן קשה על פירוש הקונט' דפי'
צפרק כל שעה (פסחים דף מה).

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

יתירא הוא כיון דיתירא הוא שדייה אריחים
ורכב אבל הכא כי אם צלי אש לאו יתירא
הוא דמבעי ליה לכדתניא (ב) בשעה שישנו
בקום אכול צלי ישנו יבבל תאכל נא בשעה
שאינו בקום אכול צלי אינו בבל תאכל נא
תניא כוותיה דרב יהודה דחבל זוג של ספריים
וצמד של פרות חייב שתיים זה בעצמו וזה
בעצמו אינו חייב אלא אחת ותניא אידך
חבל זוג של ספריים וצמד של פרות יכול לא
יהא חייב אלא אחת ת"ל לא יחבול ריחים
ורכב מה ריחים ורכב שהן מיוחדין שני כלים
ועושין מלאכה אחת וחייב על זה בפני עצמו
ועל זה בפני עצמו אף כל דברים שהן שני
כלים מיוחדים ועושין מלאכה אחת חייב על
זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ההוא
גברא דחבל סנינא דאשכנתא מחבריה
אתא לקמיה דאביי ז"ל ויל אהדריה דהוי ליה
כלי שעושים בו אוכל נפש ותא קום בדינא
עלה רבא אמר דלא צריך למיקם בדינא עלה
ויכול למעון עד כדי דמיהן ואביי לית ליה
ההיא סברא מאי שנא מהנהו עיזי דאכלי
חושלא בנהרדעא ואתא מרא דחושלא ותפס
להו קא טעין טובא ואמר אבוה דשמואל
יכול למעון עד כדי דמיהן ה"התם לאו מירי
דעברא לאושולי ולאוגורי הוא הכא מירי
דעביד לאושולי ולאוגורי הוא דשלח רב
הונא בר אבין ידברים העשוין להשאיל
ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן
ורבא לית ליה האי סברא (ז) והא רבא יאפיק
זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא מיתמי
בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר אמר
לך רבא ה"האי נמי כיון דמייפגמא קפדי
אינשי ולא מושלי:

הדרן עלך המקביל

אפילו בריחים ורכב אלל אחת ע"כ נראה לר"י דגרס תניא אידך
בלל וי"ו וכן גרס ר"ח:
ב"רים שעושין בהם אוב"ש נראה לר"י דוקא כלים אלל
אוכלים עממן מותר לחבול:
והא רבא אפיק זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא בו'. ומינה דהכא
משמע (א) מטעם דעשוין להשאל ולהשכיר לחוד
אינו נאמן לומר לקוחין הן צדי וצפרק כל הנשבעים (שבועות דף טז):
גבי ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין הן אינו נאמן
קאמר ולא אמרן אלל בצעל הציט שאינו עשוי למכור כליו וכלים שאין
דיכין להטמין וצאיניש דלא נניע אבל ליכא כל הני נאמן ולא
אמרן אלל צדברים העשוין להשאל ולהשכיר משמע אפילו
צדברים העשוין להשאל ולהשכיר צעי כל הני ונראה לר"ת
כגרסת הספריים שינים וכן ר"ח ובכולו לא אמרן אלל צדברים
שאין עשוין להשאל ולהשכיר אבל עשוין און נאמן אפילו ליכא
אמרן אלל צדברים העשוין להשאל ולהשכיר כדלמנר צכתובות (דף ג).

הדרן עלך המקביל

עין משפט
נר מצוה

קנז א מ"י פ"ח מהל'
קדנן פסח ה"ל ד:
קנז ב מ"י פ"ג מהל'
מלוה ולה ה"ל ג
ועיין בהשגות ובמגיד
משנה סמג לז"ח קפא
טוש"ע ח"מ סימן ז סע"ף
י:
קנז ג מ"י שם טוש"ע
שם סע"י ח:
קס ד מ"י פ"ג מהל'
מלוה ולה ה"ל ג
ועיין בהשגות ובמ"מ
ובכ"מ פ"ח מהל' טוען
וענין הלכה צ סמג עש"ן
זה טוש"ע ח"מ סי' ע"ב
סע"י ז:
קסא ה מ"י פ"ח מהל'
טוען וענין הלכה
ג סמג שם טוש"ע ח"מ
שם ובסע"י יח וסע"י יט:
קסב ו מ"י שם סמג שם
טוש"ע ח"מ סי' ס'
סע"י יא יב יג וס"י קנ"ג
סע"י ה:
קסג ז מ"י שם ה"ל י:
קסד ח מ"י שם ועיין
במ"מ סמג שם
טוש"ע ח"מ סי' ע"ב סע"י
יט וע"ש:

תורה אור השלם

1 אל תאכלו ממנו נא
ובשל מבשל בפנים פי
אם צלי אש ראשו על
קרציו ועל קרבו.
שמות יב ט
2 לא תחבל רחוק ורובך
פי נפש הוא חבל:
דברים כ ד